

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491
10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-3787, LIETUVOS
RESPUBLIKOS PIRKIMŲ, ATLIEKAMŲ VANDENTVARKOS, ENERGETIKOS,
TRANSPORTO AR PAŠTO PASLAUGŲ SRITIES PERKANČIŲJŲ SUBJEKTŲ,
ĮSTATYMO NR. XIII-328 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIIP-3788 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO
NR. I-533 9, 9¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-3789**

2019 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. spalio 16 d. sprendimo Nr. SV-S-1413 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3, 4, 5 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-3787 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIIP-3787), Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-3788 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIIP-3788) ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 9, 9¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-3789 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIIP-3789) (toliau kartu – Įstatymų projektai) ir teikti šias pastabas ir pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo:

1. 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria yra panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL 2014 L 94, p. 56) (toliau – Direktyva), preambulės 31 punkte teigiama, kad viešųjų pirkimų taisyklių taikymas neturėtų riboti viešųjų institucijų laisvės vykdyti joms pavestas viešųjų paslaugų teikimo užduotis naudojantis savo ištekliais, įskaitant galimybę bendradarbiauti su kitomis viešosiomis institucijomis. Taip pat pabrėžiamas būtinumas užtikrinti, kad dėl viešojo sektoriaus institucijų tarpusavio bendradarbiavimo, kuriam viešųjų pirkimų taisyklės netaikomos, nebūtų iškreipta konkurencija ekonominės veiklos vykdytojų atžvilgiu tiek, kiek taip bendradarbiaujant paslaugų teikėjas atsidurtų privilegijuotoje padėtyje savo konkurentų atžvilgiu. Įvertinus šiuos viešųjų pirkimų reguliavimo tikslus Direktyvoje įtvirtintos sąlygos, kuriomis perkančioji organizacija gali sudaryti vidaus sandorį nepažeisdama konkurencijos privačių ekonominės veiklos vykdytojų atžvilgiu. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad viešųjų paslaugų, kurias savivaldybė gali pavesti teikti savo įsteigtiems juridiniams asmenims, sąrašas turėtų būti išdėstytas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, o Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme turėtų būti numatytos tik vidaus sandorių sudarymo sąlygos.

Kartu atkreiptinas dėmesys, kad, siekiant užkirsti kelią galimam perkančiųjų organizacijų piktnaudžiavimui netaikyti viešųjų pirkimų taisyklių ir sukurti geresnes sąlygas privatiems ūkio

subjektams, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, palyginti su Direktyva, papildomai nustatyta, kad vidaus sandorį galima sudaryti tik su perkančiąja organizacija ir tik tuo atveju, kai perkant viešojo pirkimo būdu būtų neįmanoma užtikrinti paslaugos teikimo nepertraukiamumo, geros kokybės ir prieinamumo. Tačiau, kaip pažymėta Įstatymų projektų aiškinamajame rašte, toks reguliavimas turi trūkumų Įstatymų projektuose išdėstytų paslaugų teikimo atvejais, taip pat tais atvejais, kai teikiant viešąją paslaugą reikia valdyti ir naudoti savivaldybės infrastruktūrą. Perdavus infrastruktūrą privačiam sektoriui, vietos savivaldos institucijos tampa priklausomos nuo vieno konkretaus privataus subjekto, susidaro natūrali monopolija, nėra garantijų, kad bus užtikrinama tinkama infrastruktūros priežiūra. Ir priešingai – naudojantis vidaus sandorių institutu yra sudaromos palankesnės sąlygos investicijoms į viešųjų paslaugų teikimo infrastruktūrą, užtikrinama didesnė sudarytų sutarčių vykdymo kontrolė ir sklandesnis viešųjų poreikių tenkinimas. Todėl Įstatymų projektai turėtų būti papildyti nuostatomis, leidžiančiomis pavesti viešosios paslaugos teikimą savivaldybės jau įsteigtam viešųjų paslaugų teikėjui, kai teikiant viešąsias paslaugas turi būti valdomas ir naudojamas savivaldybių ar savivaldybių juridinių asmenų nekilnojamasis turtas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir siekiant sudaryti sąlygas vietos savivaldos perkančiosioms organizacijoms tinkamai atlikti įstatymuose nustatytas funkcijas, siūlytina:

1.1. pakeisti Įstatymo projekto Nr. XIIIP-3787 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vidaus sandoris gali būti sudaromas tik išimtinu atveju, kai tenkinamos šio straipsnio 1 dalyje išdėstytos sąlygos ir kai:

1) perkant viešojo pirkimo būdu būtų neįmanoma užtikrinti paslaugos teikimo nepertraukiamumo, geros kokybės ir prieinamumo arba

2) paslaugų teikimas administruojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi.“;

1.2. pakeisti Įstatymo projekto Nr. XIIIP-3789 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Savivaldybė gali steigti naujus viešųjų paslaugų teikėjus ir (ar) pavesti viešosios paslaugos teikimą savivaldybės jau įsteigtam viešųjų paslaugų teikėjui, kai:

1) teikiamos vandens tiekimo, nuotekų valymo, šilumos tiekimo, atliekų tvarkymo, keleivių vežimo, teritorijų ir gatvių priežiūros ir tvarkymo, maitinimo, ugdymo, globos arba sveikatos priežiūros įstaigose paslaugos arba

2) teikiant viešąsias paslaugas turi būti valdomas ir naudojamas savivaldybių ar savivaldybių juridinių asmenų nekilnojamasis turtas ir kitas ūkio subjektas tokios paslaugos negalėtų teikti savo patalpose, arba

3) pagal šio įstatymo 9¹ straipsnį steigiant naują juridinį asmenį ar pavedant vykdyti naują ūkinę veiklą jau veikiančiai savivaldybės valdomai įmonei buvo gautas Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos sutikimas.

2. Papildyti 9 straipsnį 3 dalimi:

„3. Kai viešosios paslaugos teikimas yra ūkinė veikla, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, turi būti įgyvendinti šio įstatymo 9¹ straipsnyje nustatyti reikalavimai. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais šio įstatymo 9¹ straipsnyje nustatyti reikalavimai yra netaikomi.“

3. Buvusią 9 straipsnio 3 dalį laikyti 4 dalimi.“

1.3. papildyti Įstatymo projektą Nr. XIIIP-3789 2 straipsniu:

„2 straipsnis. 9¹ straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusi galios 9¹ straipsnio 3 dalį.“

2. Pagal nutarimo 1.1 papunktyje pateiktą pasiūlymą, siūlytina patikslinti Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3788 ir papildyti Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymą Nr. I-1510.

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Lietuvos Respublikos energetikos ministras,
pavarduojantis ekonomikos ir inovacijų ministrą

Žygimantas Vaičiūnas

2019-11-21



Ekonomikos ir inovacijų
viceministras

Flimis Čivilis



Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Strateginio planavimo ir veiklos organizavimo
departamento Asmenų aptarnavimo ir
dokumentų tvarkymo skyriaus redaktorė

Roma Šeštalauškytė

2019-11-19

Lietuvos Respublikos
ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėjas

Arūnas Arlauskas

2019-11-19